

Biuletyn ekonomiczny
Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasady RP w Taszkencie
Nr 4 (22)

GRUDZIEŃ 2016 r.

*Z okazji nadchodzącego Nowego Roku,
składamy Państwu serdeczne życzenia
zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności
w te świąteczne dni i w całym 2017 roku.
Dziękując za dotychczasową współpracę,
życzymy sukcesów na rynkach
Uzbekistanu i Tadżykistanu.*

*Jacek Michalski
wraz z zespołem WPHI w Taszkencie*

Spis treści

- I. Sytuacja społeczno-gospodarcza Uzbekistanu w okresie styczeń - wrzesień 2016 roku** **str. 4**
- II. Sytuacja społeczno-gospodarcza Tadżykistanu w okresie styczeń - wrzesień 2016 roku** **str. 9**
- III. Informacje bieżące** **str. 13**
- Informacja nt. dodatkowych ulg dla spółek akcyjnych z udziałem kapitału zagranicznego w Uzbekistanie,
  - Informacja nt. liberalizacji przepisów gospodarczych Uzbekistanu,
  - Informacja nt. prognozy ADB dla Uzbekistanu,
  - Informacja nt. Targów Uniwersalnych w Tadżykistanie,
  - Informacja nt. Eksportu płodów rolnych z Doliny Fergańskiej przez przełęcz Kamczik,
  - Informacja nt. obrotów handlu zagranicznego Tadżykistanu w okresie I-VIII br.,
  - Informacja nt. wykorzystania gazu skroplonego w Tadżykistanie,
  - Informacja nt. zmian w zasadach prowadzenia handlu elektronicznego w Uzbekistanie,
  - Informacja nt. kolejnej wolnej strefy ekonomicznej w Uzbekistanie,
  - Informacja nt. liberalizacji przepisów gospodarczych Uzbekistanu,
  - Informacja nt. rozszerzenia wykazu projektów wchodzących do uzbekistańskiego programu lokalizacji,
  - Informacja nt. planowanego rozwoju bazy surowcowej, przetwórstwa owocowo-warzywnego i produkcji artykułów spożywczych w obwodzie Taszkenckim,
  - Informacja nt. nowego programu USAID w sektorze owocowo-warzywnym Uzbekistanu,
  - Informacja nt. ofert inwestycyjnych uzbekistańskich podmiotów gospodarczych,
  - Informacja nt. zwiększenia wymagań wobec inwestorów zagranicznych w Uzbekistanie,
  - Informacja nt. pozycji Uzbekistanu w rankingu Doing Business-2017,
  - Informacja nt. zwolnień celnych importowych przy wwozie do Uzbekistanu nasion warzyw, roślin basztanowych i strączkowych,
  - Informacja nt. wznowienie połączeń lotniczych pomiędzy Uzbekistanem a Tadżykistanem,
  - Informacja nt. kredytu ABR dla sektora rolnego Uzbekistanu,
  - Informacja nt. wzrostu wydobycia węgla w Tadżykistanie,
  - Informacja nt. wyborów prezydenta RU (Shawkat Mirzijojev 88,61%),
  - Informacja nt. eksportu gazu, w tym uzbekistańskiego, do Chin,
  - Informacja nt. zniesienia wiz do Uzbekistanu dla polskich turystów, którzy osiągnęli wiek 55 lat,
  - Informacja nt. wyboru kandydata na stanowisko premiera Uzbekistanu,
  - Propozycje zmian przepisów walutowych Uzbekistanu.

I. Sytuacja społeczno-gospodarcza Uzbekistanu w okresie styczeń – wrzesień 2016 roku

1. Produkt Krajowy Brutto

Wg wstępnych danych Państwowego Komitetu ds. Statystyki RU, w okresie styczeń – wrzesień 2016 roku PKB osiągnął poziom 136.379,6 mld UZS i był o 7,8% wyższy niż w analogicznym okresie 2015 roku. 81,1% PKB wygenerował sektor niepaństwowy (2015 r. – 83%), a 18,9% – sektor państwowy. W strukturze PKB 51,7% stanowiły usługi (2015 r. – 51,2%), 31,7% – przemysł (31,6%) oraz 16,6% – rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo (17,2%). W przekroju terytorialnym największy wzrost PKB odnotowano w Karakałpacji - 118% (116,2% per capita), w Taszkencie - 111,5% (110,3% per capita), w obwodzie Surchardarińskim - 109,4% (107,1% per capita), Samarkandzkim - 109,2% (107,1% per capita), Dżizakskim - 109,1 (106,9% per capita) i Namangańskim - 109% (106,9% per capita), najmniejszy – w obwodzie Andiżańskim - 98,5% (96,7% per capita).

2. Budżet Państwa

Wg informacji z posiedzenia Rady Ministrów RU, dotyczącego wyników rozwoju społeczno-gospodarczego Uzbekistanu w okresie styczeń – wrzesień 2016 roku i priorytetów programu gospodarczego na 2016 rok (miało miejsce 24 listopada 2016 r.) budżet Uzbekistanu za 9 miesięcy 2016 r. został zrealizowany z proficytem 0,1% PKB (76,6 mld UZS). Dochodowa część budżetu była większa o 0,2% od zakładanej i wyniosła 21,7% PKP (29.531,7 mld UZS), wydatki z budżetu wyniosły 21,3% PKB (29.455,1 mld UZS). Wpływy do budżetu z podatków wyniosły 22.404,1 mld UZS, w tym z podatków bezpośrednich – 7.227,8 mld UZS (informacja ze strony Ministerstwa Finansów RU https://www.mf.uz/media/file/state-budget/1/9_mesyacev_2016.pdf).

3. Zadłużenie zagraniczne

Oficjalnie dane dotyczące zadłużenia zagranicznego nie zostały opublikowane.

4. Inflacja

Oficjalnie dane dotyczące inflacji zostały opublikowane tylko częściowo.

Wg oficjalnych danych wzrost cen artykułów konsumpcyjnych na koniec września wyniósł w porównaniu z grudniem 2015 roku 2,2% (w 2015 r. – 2,2%). Średni miesięczny wzrost cen artykułów konsumpcyjnych wynosił 0,2% (w I-IX 2015 r. – 0,2%). Ceny producentów produkcji przemysłowej wzrosły o 10,6% (w 2015 r. – 7%). Na wzrost cen producentów produkcji przemysłowej największy wpływ miał wzrost cen w przetwórstwie (111,8%), w tym: w produkcji niemetalowych wyrobów mineralnych (dynamika 136,5%), w produkcji napojów (123,4%), w produkcji urządzeń elektrycznych (121,5%), w metalurgii żelaza (117,5%), w przemyśle spożywczym (110,4%), w przemyśle tekstylnym (110,3%), w elektroenergetyce (109,1%), w przemyśle chemicznym (107,5%), w produkcji samochodów, przyczep i naczep (103,5%), w przemyśle koksowniczo-naftowym (100,3%); w przemyśle wydobywczym ceny wzrosły o 3,3%, w produkcji i dystrybucji energii, gazu, pary – o 9,1%.

Wg październikowej prognozy Międzynarodowego Funduszu Walutowego, inflacja w Uzbekistanie w 2016 r. wyniesie 8%.

5. Bezrobocie, zatrudnienie i dochody ludności

Wg danych statystycznych, liczba ludności Uzbekistanu na dzień 1 października 2016 r. wynosiła 31.977,1 tys. osób (wzrost o 1,3%).

a/ Liczba osób zarejestrowanych w urzędach zatrudnienia jako osoby poszukujące pracy wynosiła na koniec września 2016 r. 5,4 tys., wzrost o 76,7% (na koniec września 2015 – 3 tys. osób; 2014 r. – 4,7 tys. osób). W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. liczba osób poszukujących pracy (liczona zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów RU nr. 106 z dn. 24.05.2007 r.) osiągnęła 720,4 tys.

osób, czyli 5,1% ludności aktywnej zawodowo (14.009,7 tys. osób). Sytuację na rynku pracy Uzbekistanu charakteryzują również procesy migracyjne. Wg wstępnych danych, w okresie sprawozdawczym do Uzbekistanu przybyło 106,5 tys. osób, a wyemigrowało – 128,2 tys. osób.

b/ Liczba osób zatrudnionych w gospodarce Uzbekistanu w okresie I-IX 2016 r. wynosiła wg. wstępnych danych 13.289,3 tys. i wzrosła w porównaniu z 2015 r. o 1,8%. 81,9% zatrudnionych pracowało w sektorach innych niż państwowy.

c/ Informacje nt. dochodów ludności w 2016 r. nie zostały opublikowane. Zgodnie ze zmianami z dn. 22.08.2016 roku, od 1 września br. minimalna pensja w Uzbekistanie wynosi 149.775 UZS (49,7 USD wg. oficjalnego kursu Banku Centralnego RU na dzień 30.09.2016 r.), minimalna emerytura i zasiłek dla inwalidów od urodzenia - 292.940 UZS (97,3 USD), zasiłek dla osób starych i niezdolnych do pracy, nie mających odpowiedniego stażu pracy - 179.755 UZS (59,7 USD).

6. Przemysł, podmioty gospodarcze

a/ Produkcja przemysłowa Uzbekistanu w omawianym okresie osiągnęła poziom 78.140,3 mld UZS i była większa o 5,8% w porównaniu z 2015 r. Przemysł wydobywczy wygenerował 8.351,1 mld UZS (dynamika 104,1%), elektroenergetyka – 6.954,5 mld UZS (102,2%), wodociągi, kanalizacja i recykling – 589,3 mld UZS (113,5%), produkcja towarów konsumpcyjnych – 31.128,5 mld UZS (103,8%), przetwórstwo – 62.256,4 mld UZS (106,4%), z czego: przemysł spożywczy – 17.821,7 mld UZS (113,7%), produkcja materiałów tekstylnych, ubrań i wyrobów skórzanych – 12.353,5 mld UZS (114,8%), przemysł maszynowy i wyrobów metalowych – 8.640,8 mld USD (76,7%), przemysł chemiczny i gumowy – 6.586,6 mld UZS (134,1%), przemysł metalurgiczny – 5.734,2 mld UZS (104,8%), produkcja niemetalowych materiałów mineralnych – 4.703,7 mld UZS (112,9%), przemysł drzewny i celulozowo-papierniczy – 1.599,9 mld UZS (111,1%), przemysł farmaceutyczny – 711,4 mld USD (123,7%). Udział poszczególnych sektorów w produkcji przemysłowej Uzbekistanu kształtował się następująco: elektroenergetyka – 8,9% (w 2015 r. – 8,5%), przemysł wydobywczy – 10,7% (12,6%), wodociągi, kanalizacja i recykling – 0,7% (0,7%), przetwórstwo – 79,7% (78,2%). Najwięcej produkcji przemysłowej wyprodukowano w Taszkencie (na kwotę 15.819,2 mld UZS), w obwodzie Taszkentkim (12.044 mld UZS), w obwodzie Fergańskim (5.739,3 mld UZS); najmniej – w obwodzie Dżizakskim (1.327,1 mld UZS) i Surchandarińskim (1.552,3 mld UZS).

b/ Wg stanu na dzień 1 października 2016 r. w Uzbekistanie było zarejestrowanych ogółem 283.006 przedsiębiorstw i organizacji, w tym aktywną działalność prowadziło 266,2 tys. podmiotów (94,1% zarejestrowanych osób prawnych). 13,6% podmiotów stanowiło własność skarbu państwa, 86,4% – własność niepaństwową, z których 28,2% – stanowiło własność prywatną, 1,8% – przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego, 56,4% – inne przedsiębiorstwa. 16.352 zarejestrowane przedsiębiorstwa prowadziły działalność w sektorze usług i żywienia zbiorowego, 66.254 – w handlu, 45.435 – w przemyśle, 23.759 – w budownictwie, 19.757 – w rolnictwie i gospodarce leśnej, 11.269 – w transporcie i magazynowaniu, 8.357 – w ochronie zdrowia i w sferze socjalnej, a także 84.905 – w innych dziedzinach.

Na dzień 1 października 2016 roku zarejestrowanych było 230.893 małych podmiotów gospodarczych i tzw. mikro firm. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 23.616 i zlikwidowano 19.073 takich podmiotów. Generująca 54,6% PKB mała przedsiębiorczość w omawianym okresie wypracowała 43,8% uzbekistańskiej produkcji przemysłowej, zapewniła realizację 70% prac budowlanych, 89,9% usług handlu detalicznego, 60% płatnych usług, 31,8% eksportu towarów i usług, 84,6% przewozów samochodowych, 97,9% produkcji rolnej, leśnej i rybołówstwa oraz zrealizowała 38,3% ogółu inwestycji.

7. Działalność inwestycyjna i budownictwo

a/ Ogółem w okresie styczeń-wrzesień 2016 roku nakłady inwestycyjne w Uzbekistanie osiągnęły wartość 34.596,2 mld UZS tj. były o 9,4% większe niż w 2015 roku. W ekwiwalencie dolarowym wielkość ta wyniosła 11,9 mld USD. 4,9% inwestycji było finansowanych z Budżetu Państwa, 52,2% – ze środków przedsiębiorstw i ludności, 10,9% – z kredytów bankowych i innych, 21,9% – z inwestycji i kredytów zagranicznych, 5,4% – ze środków funduszy państwowych, 3,9% – z Funduszu Rekonstrukcji i Rozwoju oraz 0,8% stanowiły środki Funduszu Rozwoju Sportu Dziecięcego. Ze środków inwestycyjnych 16,8% zainwestowano w przemysł wydobywczy, 14,2% – w przetwórstwo (z czego 1,6% – w metalurgię, 2,3% – w przemysł chemiczny i petrochemiczny, 1,8% – w produkcję niemetalowych wyrobów mineralnych, 0,8% – w produkcję wyrobów metalowych, 2% – w przemysł spożywczy, 1,9% – w produkcję wyrobów tekstylnych), 10% – w transport i magazynowanie, 5,2% – w budownictwo, 5% – w handel, 3,4% zainwestowano w rolnictwo, 2,8% – w łączność oraz 4,3% – w inne dziedziny. Z sektorów pozaprodukcyjnych 22,9% przeznaczono na budownictwo mieszkaniowe, 4,3% – na gospodarkę komunalną, 2,2% – na ochronę zdrowia, 2,9% – na edukację, 0,9% – na kulturę i sztukę oraz 4,3% – na inne dziedziny. Z kwoty 7.568,6 mld UZS inwestycji zagranicznych 4.728,4 mld UZS stanowiły kredyty. Największymi beneficjentami środków pochodzących z inwestycji zagranicznych były: obwód Bucharski (24,3%), Taszkent (16,5%), Karakalpacja (16,4%) oraz obwód Kaszkadaryński (14,7%); natomiast najmniejszymi – obwód Dżizakski (0,7%), obwód Chorezmski (0,7%) oraz obwód Andżański (0,9%). 39,5% inwestycji i kredytów zagranicznych wykorzystano w sektorze wydobywczym ropy i gazu, 3,4% – w przemyśle spożywczym, 3,6% – w przemyśle tekstylnym, 1% – w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, 2,4% – w produkcji niemetalowych wyrobów mineralnych, 10,9% – w elektroenergetyce, dystrybucji gazu, pary i klimatyzowaniu, 2,1% – w wodociągach, kanalizacji, segregacji i recyklingu odpadów, 1,6% – w budownictwie, 2% – w handlu hurtowym i detalicznym, naprawach samochodów, 13,2% – w transporcie i magazynowaniu, 9,4% – w łączności, 0,8% – w edukacji, 1% – w ochronie zdrowia, 1,4% – w rolnictwie oraz 7,7% – w innych dziedzinach.

b/ W okresie styczeń-wrzesień 2016 roku wykonano robót budowlanych na sumę 22.391,5 mld UZS, czyli o 15% więcej niż w 2015 roku. 79,2% robót przypadało na nowe budownictwo, rekonstrukcję, rozbudowę i przekształcanie przedsiębiorstw. 95,1% prac budowlanych zrealizowano w sektorze niepaństwowym (45,7% - podmioty stanowiące prywatną własność obywateli, 30,1% – własność stowarzyszeń gospodarczych, 15,6% – własność przedsiębiorstw typu joint venture, przedsiębiorstw i obywateli zagranicznych, 3,7% – inną własność), 4,9% – w sektorze państwowym.

W okresie od stycznia do września 2016 roku oddano do eksploatacji domów o łącznej powierzchni 10.080 tys. m² (wzrost o 9,2% w porównaniu z 2015 r.), z czego 7.609,4 tys. m² na terenach wiejskich (dynamika 111,5%).

302,4 mld UZS przeznaczono na budowę i remonty obiektów edukacyjnych, 278,2 mld UZS – na budowę i remonty obiektów ochrony zdrowia, 169,9 mld UZS – na budowę sieci wodociągowych, 6,9 mld UZS – na budowę sieci gazowych. Najwięcej robót budowlanych, na sumę 3.605 mld UZS, wykonano w stolicy kraju – Taszkencie, najmniej – w obwodzie Syrdarińskim (363,7 mld UZD).

8. Transport

a/ W okresie sprawozdawczym wielkość przewozów towarowych wszystkimi rodzajami transportu wyniosła ogółem 1.173,8 mln ton (dynamika 104,8%), w tym: transportem samochodowym – 1.077,3 mln ton (104,8%), transportem kolejowym – 50,8 mln ton (101%), rurociągami – 45,7 mln ton (108%) oraz lotniczym – 19,6 tys. ton (109%).

b/ Wszystkimi środkami transportu pasażerskiego przewieziono ogółem 5.666,4 mln osób (dynamika 104%), w tym: transportem samochodowym – 5.607,3 mln osób (104,1%), kolejną – 15,5 mln osób (102%), transportem lotniczym – 1,6 mln osób (93,1%) oraz elektrycznymi środkami transportu miejskiego – 42 mln osób (86,3%).

9. Handel detaliczny i usługi

a/ Obroty handlu detalicznego w omawianym okresie wyniosły ogółem 63.802,2 mld UZS i były o 14,2% wyższe w porównaniu z 2015 rokiem. W obrotach handlu detalicznego 84,1 mld UZS przypadało na przedsiębiorstwa państwowe (dynamika 109,2%), a 63.718,1 mld UZS na pozostałe przedsiębiorstwa (114,2%), z czego 36.574,7 mld UZS zrealizowały firmy stanowiące prywatną własność obywateli (120,7%). W obrotach handlu detalicznego największy udział miał Taszkent (13.726,5 mld UZS – dynamika 113%), obwód Taszkencki (6.919,4 mld UZS – dynamika 114,4%), obwód Fergański (5.570,7 mld UZS – dynamika 113,7%) i obwód Samarkandzki (5.478,2 mld UZS – dynamika 113,7%), najmniejszy – obwód Syrdariński (1.118,4 mld UZS – dynamika 112,3%). Obroty handlu detalicznego na osobę wyniosły 2.007,9 tys. UZS (dynamika 112,2%). W przeliczeniu na mieszkańca, największy udział w handlu detalicznym miał Taszkent (5.708,7 tys. UZS – dynamika 111,8%), najmniejszy – Karakałpacja (1.172,4 tys. UZS – dynamika 112,2%).

b/ Wartość zrealizowanych usług rynkowych wyniosła 65.046,6 mld UZS (dynamika 112,9%). 29,2% stanowiły usługi transportowe (dynamika 107,1%), 28,6% – usługi w sektorze handlu (114,4%), 15,9% – usługi transportu samochodowego (116,3%), 10,8% – usługi finansowe (119,4%), 6,9% – usługi łączności i informatyczne (113,8%), 3,7% – usługi komunalne (116,3%), 3,6% – usługi edukacyjne (106,7%), 3,1% – usługi hotelarsko-gastronomiczne (111,4%), 2,4% – usługi remontowe urządzeń technologicznych i sprzętu komputerowego (114,6%), 2,4% – usługi wynajmu (117,5%), 1,5% – usługi medyczne (116,2%) oraz 3,5% – inne usługi (112,3%). Najwięcej usług świadczone w Taszkencie (19.786,1 mld UZS – dynamika 113,2%, w przeliczeniu na osobę – 8.228,8 tys. UZS – dynamika 112%), najmniej – w obwodzie Syrdarińskim (843 mld UZS – dynamika 114,4%, w przeliczeniu na osobę – 1.060 tys. UZS – dynamika 112,5%).

10. Rolnictwo

Wartość produkcji rolnej brutto w okresie I-IX 2016 roku wyniosła 36.344,6 mld UZS i była wyższa o 6,4% niż w 2015 r. Produkcji roślinnej wyprodukowano na sumę 21.126,2 mld USD (dynamika 106%), zwierzęcej – na sumę 14.557,8 mld UZS (106,8%). W strukturze produkcji rolnej dominowały indywidualne gospodarstwa rolne (68,3%), gospodarstwa farmerskie (30%) oraz przedsiębiorstwa rolne (1,7%). W omawianym okresie zebrano 2.269,2 tys. ton ziemniaków (110,4%), 8.218,9 tys. ton warzyw (110,7%), 1.469,3 tys. ton basztanowych (110,3%), 2.037,7 tys. ton owoców (110,2%) oraz 1.216,4 tys. ton winogron (111,9%). Na dzień 1 października 2016 r. pogłowie bydła rogatego we wszystkich rodzajach gospodarstw wynosiło 11.574,7 tys. szt. (dynamika 103,4%), w tym krów – 4.275 tys. szt. (101,5%); owiec i kóz – 19.976,9 tys. szt. (104,5%), koni – 221 tys. szt. (102,6%) oraz drobiu – 63.432,9 tys. szt. (111%). We wszystkich rodzajach gospodarstw rolnych wyprodukowano 1.576,1 tys. ton mięsa w żywej wadze (dynamika 106,6%), 6.897,9 tys. ton mleka (106,9%), 4.531,8 mln szt. jaj (110,8%), 29,7 tys. ton wełny (104,1%), 977,5 tys. szt. skór karakułowych (103,2%). Najwięcej produkcji rolnej wyprodukowano w obwodzie Taszkenckim (5.549 mld UZS – dynamika 106,4%), Samarkandzkim (4.870 mld UZS – dynamika 106,9%) i Andizańskim (3.346,6 mld UZS – dynamika 106,4%), najmniej – w Karakałpacji (1.116,5 mld UZS – dynamika 106,3%).

11. Handel zagraniczny

a/ Obroty handlu zagranicznego Uzbekistanu w okresie styczeń – wrzesień 2016 roku osiągnęły poziom 17.871 mln USD, w tym eksport – 9.015,5 mln USD, import – 8.855,5 mln USD. 35,9% obrotów, 38,6% eksportu i 33,2% importu przypadało na kraje WNP (dynamika obrotów – 87,5%, eksportu – 88%, importu – 86,8%). Odpowiednio 64,1%, 61,4% i 66,8% (101,1%, 112%, 92,6%) przypadało na pozostałe kraje. Saldo bilansu handlowego Uzbekistanu było dodatnie i wynosiło 160 mln USD, z czego 537,5 mln USD przypadało na kraje WNP oraz (-) 377,5 mln USD na pozostałe kraje. W strukturze eksportu dominowały: usługi – 26,2%, nośniki energii i produkty ropopochodne – 13,6%, artykuły spożywcze – 9,5%, produkty chemiczne i wyroby z nich – 7,4%, metale żelazne i kolorowe – 5,8%, włókno bawełniane – 3,7%, maszyny i urządzenia – 1,8% oraz inne – 32%; w strukturze importu dominowały: maszyny i urządzenia – 41,2%, produkcja chemiczna – 17,7%, artykuły spożywcze – 12%, metale żelazne i kolorowe – 7,5%, usługi – 6,5%, nośniki energii i produkty ropopochodne – 4,9% oraz inne – 10,2%. Największymi partnerami handlowymi Uzbekistanu były: Chiny (17,7% obrotów – dynamika 90,2%), Rosja (17,2% – dynamika 91,2%), Kazachstan (8,7% – dynamika 73,8%), Turcja (4,8% – dynamika 93,8%), Korea (4,1% – dynamika 55,5%), Niemcy (2,3% – dynamika 102%), Afganistan (2,1% – dynamika 113,2%), Brazylia (1,7% – dynamika 116,9%), USA (1,7% – dynamika 136%), Indie (1,5% – dynamika 120,2%), Iran (1,43% – dynamika 98,5%), Litwa (1,3% – dynamika 97,3%), Francja (1,1% – dynamika 90,9%), Japonia (1,1% – dynamika 114,8%), Turkmenistan (1% – dynamika 68,7%), Ukraina (1% – dynamika 66,6%), Zjednoczone Emiraty Arabskie (1% – dynamika 197%), Tadżykistan (0,8% – dynamika 114,9%), Włochy (0,7% – dynamika 106,8%), Kirgizja (0,7% – dynamika 117,8%), Szwajcaria (0,7% – dynamika 159,8%), Wielka Brytania (0,6% – dynamika 133,8%), Bangladesz (0,5% – dynamika 88,6%), **Polska (0,5% – dynamika 95,4%)**.

b/ Wg polskich danych statystycznych obroty handlowe między obu krajami wyniosły 92,69 mln USD (dynamika 91%), polski eksport – 67,76 mln USD (84%), import – 24,93 mln USD (121%). W polskim eksporcie dominują odpowiednio: urządzenia mechaniczne i elektryczne, do rejestracji i odbioru dźwięku (ponad 21,9%), produkty przemysłu chemicznego i pokrewnych (20,4%), zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego (ponad 19,5%), wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych (ponad 9,5%), pojazdy, statki powietrzne i pływające oraz produkty pochodzenia roślinnego (prawie 7,6%), wyroby z kamieni, gipsu, cementu, azbestu, miki; wyroby ceramiczne, szkło (3,9%). W porównaniu z okresem I-VI 2016 r. na uwagę zasługuje fakt spadku z pierwszej na trzecią pozycję eksportu zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego. W imporcie z Uzbekistanu dominowały: materiały i wyroby włókiennicze (prawie 47%), produkty przemysłu chemicznego i pokrewnych (12,1%), tworzywa sztuczne i wyroby z nich, kauczuk i wyroby z kauczuku (8,6%), produkty pochodzenia roślinnego (4,5%).

12. Kursy walut

Oficjalne kursy walut (wg danych Banku Centralnego) na dzień 1 stycznia 2016 roku kształtowały się następująco: 1 USD = 2.809,98 UZS, 1 Euro = 3.074,19 UZS; natomiast na dzień 30 września 2016 roku: 1 USD = 3.010,20 UZS, 1 Euro = 3.379,55 UZS.

II. Sytuacja społeczno-gospodarcza Tadżykistanu w okresie styczeń - wrzesień 2016 roku

1. Produkt Krajowy Brutto

Wg wstępnych danych statystycznych, w okresie styczeń – wrzesień 2016 r. PKB Tadżykistanu osiągnął wartość 37.943,5 mln TJS i wzrósł w stosunku do 2015 r. o 6,7%. Struktura PKB przedstawiała się w następujący sposób: rolnictwo, gospodarka leśna i rybołówstwo – 20,3% (I - IX 2015 r. – 21,4%), przemysł i energetyka – 14,9% (12,5%), budownictwo – 10,8% (11,5%), handel, hotelarstwo, gastronomia, naprawy samochodów i AGD – 14,4% (14,8%), transport, łączność i gospodarka magazynowa – 12,3% (11,7%), działalność finansowa i obrót nieruchomościami – 0,8% (0,9%), administracja państwowa i ubezpieczenia obowiązkowe – 5% (5,7%), edukacja – 4,8% (3,2%), ochrona zdrowia i usługi socjalne – 1,9% (1,8%), usługi komunalne i indywidualne – 3,1% (3,6%), podatki – 11,7% (12,9%).

2. Budżet kraju

Wg wstępnych danych Ministerstwa Finansów Republiki Tadżykistanu budżet państwa za 9 miesięcy 2016 r. wyniósł 12.567,8 mln TJS, dochody budżetu za okres styczeń-sierpień br. wyniosły – 11.022,7 mln TJS, a wydatki – 11.678,4 mln TJS.

3. Inflacja

Od początku 2016 r. dynamika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniosła – 105%, w tym na artykuły spożywcze – 104,4%, przemysłowe – 104,4%, i płatne usługi na rzecz ludności – 108,4% (dane na koniec września 2016 r.). Z grupy artykułów rolno-spożywczych najbardziej podrożały: marchew (1,6-krotny wzrost), jabłka (dynamika 123,4%), chleb biały (120,6%), cukier (119%), kapusta (113,6%), olej bawełniany i ziemniaki (110,7%), makaron (108,8%), masło i wódka (107,7%), wołowina (105,2%) oraz cukierki czekoladowe (103,3%); z grupy towarów przemysłowych: dzienniczki szkolne (145,3%), buty dla chłopców (124,7%), koszule męskie (118,1%), bawełniane koszulki dla chłopców (117,4%), skarpety bawełniane dla chłopców (110,3%), preparaty farmaceutyczne (110,1%), środki czyszczące (102,7%), eternit (102,6%) oraz benzyna (101,4%), a wśród płatnych usług na rzecz ludności: transport lotniczy (2-krotny wzrost), dostawy gazu skroplonego (125,3%), bilety kolejowe (115,9%) oraz usługi edukacyjne (111,3%). Spadek cen odnotowano w następujących pozycjach: ogórki (o 57,5%), cebula (o 19,5%), pomidory (o 16,2%), mleko (o 14,8%), jajka (o 3,9%), mąka (o 2,9%), baranina (o 2,4%) oraz ryż (o 0,7%). W tym samym okresie indeks wzrostu cen producentów wyniósł 105,4%, w tym w przemyśle wydobywczym – 130,7%, w przetwórstwie – 101% oraz w produkcji i dystrybucji energii elektrycznej, gazu i wody – 100%. Ceny producentów artykułów rolno-spożywczych bez względu na kanały dystrybucji zmniejszyły się o 7,2%, głównie poprzez obniżenie cen na artykuły roślinne – o 7,7% i artykuły pochodzenia zwierzęcego – o 6,2%. Indeks wzrostu cen przewozów towarowych wyniósł 9,3%.

4. Bezrobocie i rynek pracy. Płace. Opóźnienia w wypłatach wynagrodzeń

a/ Wg wstępnych danych, na koniec sierpnia 2016 r. liczba aktywnej zawodowo ludności (pracujący i oficjalnie zarejestrowani bezrobotni) wynosiła 2.308 tys. osób, z czego 53,7 tys. osób stanowili oficjalnie zarejestrowani w urzędach pracy bezrobotni. Tym samym, w okresie styczeń – sierpień stopa bezrobocia wyniosła 2,3% ludności aktywnej zawodowo.

b/ W styczniu – sierpniu 2016 r. dochody ludności wyniosły 17.402,3 mln TJS i wzrosły w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. o 6,6%. W sierpniu średnia płaca w gospodarce narodowej wynosiła 904,09 TJS (ok. 115 USD wg. oficjalnego kursu Banku Centralnego RT

za wrzesień 2016 r.), tj. o 11,2% mniej niż w lipcu 2016 r. i o 13,3% więcej niż w sierpniu 2015 r. Najniższy poziom płac w realnym sektorze gospodarki odnotowano w rolnictwie (326,4 TJS), a najwyższy w budownictwie (2.134,27 TJS) i w przemyśle wydobywczym (2.034,44 TJS). Natomiast, najwyższe płace w usługach były w sektorze pośrednictwa finansowego (2.544,75 TJS) oraz w transporcie i łączności (2.066,98 TJS). Minimalna pensja w Tadżykistanie wynosiła w sierpniu 2016 r. 400 TJS.

c/ Na koniec sierpnia 2016 r. łączne zadłużenie z tytułu niewypłaconych wynagrodzeń (z uwzględnieniem lat ubiegłych) wynosiło 24.820,7 tys. TJS, w tym za rok 2016 – 13.375,5 tys. TJS tj. 53,9% zadłużenia.

5. Przemysł

Wartość produkcji przemysłowej w okresie styczeń – wrzesień 2016 r. wyniosła ogółem 10.164,3 mln TJS (dynamika 116,1%). W strukturze przemysłu dominował przemysł przetwórczy – 6.153,4 mln TJS (dynamika 113,1%), w tym produkcja: artykułów spożywczych – 2.409,8 mln TJS, wyrobów metalurgicznych – 1.410,6 mln TJS, surowców mineralnych – 1.236 mln TJS, tekstyliów i odzieży – 623,8 mln TJS, produktów naftowych – 43,3 mln TJS. Produkcja i dystrybucja energii elektrycznej, gazu i wody – 103,7%. W branży spożywczej największą dynamikę wzrostu odnotowano w produkcji konserw (122,2%), wędlin (119%), mięsa (110,5%), sera (107,3%), napojów alkoholowych (105,6%), olejów roślinnych (103,1%), wyrobów mleczarskich i piwa (po 100,3%); spadek odnotowano natomiast w produkcji napojów bezalkoholowych (93,3%), słodyczy (79,3%) i produkcji makaronu (70,6%). W branży tekstylnej: wzrost odnotowano w produkcji wyrobów pończosznicy (1,6-krotny wzrost), dywanów (dynamika 133,7%), przędzy bawełnianej (100,2%); spadek – w produkcji włókna bawełnianego (99,5%), nasion bawełny (85,4%) i tkanin (24,4%). W produkcji art. ropopochodnych wzrost odnotowano w produkcji oleju napędowego (2-krotny wzrost), benzyny (1,8-krotny wzrost), mazutu (1,5-krotny wzrost), asfaltu (123,7%) i mas bitumicznych (107,5%). Największą dynamikę odnotowano w przemyśle wydobywczym, w okresie I-IX 2016 r. wyprodukowano produkcji na sumę 2.011,3 mln TJS (1,5-krotny wzrost). Odnotowano wzrost wydobywania węgla kamiennego (dynamika 145,2%), materiałów nierudnych (117,7%), soli spożywczej (107,3%), ropy naftowej (103,2%) oraz spadek wydobywania węgla brunatnego (86,6%) i gazu (75,2%).

6. Działalność inwestycyjna i budownictwo

a/ W okresie I-IX 2016 r. łączna wartość nakładów inwestycyjnych wyniosła 7.409,7 mln TJS, czyli o 22% więcej niż rok wcześniej. 43,6% nakładów inwestycyjnych stanowiły inwestycje państwowe, 38,6% – zagraniczne, 16,1% – prywatne, 1,7% – wspólne. 4.954,2 mln TJS środków inwestycyjnych przeznaczono na cele produkcyjne (dynamika 142,3%), do sektorów pozaprodukcyjnych skierowano 2.455,5 mln TJS środków inwestycyjnych (94,8%). 2.979,9 mln TJS wydatkowano na budowę obiektów elektroenergetyki (1,9-krotnie więcej niż w analogicznym okresie 2015 roku) oraz na transport i łączność – 706,8 mln TJS (dynamika 105,7%).

b/ Wartość zrealizowanych robót w budownictwie wyniosła 4.388,7 mln TJS (o 1.359,6 mln TJS więcej niż w analogicznym okresie 2015 roku). Łączna powierzchnia przekazanych do użytkowania budynków mieszkalnych wyniosła 606,9 tys. m² i była mniejsza o 20,2% niż w analogicznym okresie 2015 roku. W sferze socjalnej przekazano m.in. do użytku: 20 szkół, 16 przychodni medycznych, 1 szpital i 5 przedszkoli.

7. Transport

a/ W okresie I-IX 2016 r. wszystkimi rodzajami transportu przewieziono ogółem 53.748,7 tys. ton ładunków (dynamika 99,8%), w tym: transportem samochodowym – 49.553 tys. ton (100,2%), koleją – 4.194,3 tys. ton (94,9%) i lotniczym 1,395 tys. ton (69,8%).

b/ Ponadto przewieziono ogółem 427.871 tys. pasażerów (101,6%), w tym: 419.942,5 tys. osób transportem kołowym (101,6%), 6.960,2 tys. osób – tzw. elektrycznymi środkami transportu miejskiego (100,1%), 334,3 tys. osób – koleją (106,4%) oraz 634 tys. osób – transportem lotniczym (107%).

8. Handel i usługi

a/ Obroty handlu detalicznego (w tym remonty samochodów i AGD) wyniosły 12.216,6 mln TJS i były wyższe o 7,2%, niż w analogicznym okresie roku 2015. W strukturze obrotów 49% stanowiły artykuły spożywcze i 51% – przemysłowe. W grupie artykułów spożywczych największy udział miały: mięso i wyroby wędliniarskie (17,3%), mąka i pieczywo (11,2%), warzywa i ziemniaki (6,7%), cukier i wyroby cukiernicze (5,7%) oraz oleje roślinne (3,7%), natomiast w grupie towarów przemysłowych: materiały budowlane (25,5%), samochody i części zamienne (13%), tkaniny (11,4%), obuwie (9,2%), produkty ropopochodne (7,3%), urządzenia elektryczne (3,9%) i leki (2,7%). W przeliczeniu na jednego mieszkańca obroty handlu detalicznego wynosiły 1.378,6 TJS.

b/ Wartość zrealizowanych płatnych usług wyniosła 7.222,7 mln TJS (dynamika 98,7% w porównywalnych cenach; indeks cen wyniósł – 104,9%). 38,2% ogółu usług stanowiły usługi socjalno-bytowe, 19,4% – usługi transportu pasażerskiego, 15,3% – telekomunikacyjne, 0,7% – komunalne, 10,7% – edukacyjne, 4,7% – medyczne oraz 10,9% – pozostałe płatne usługi. Największą dynamiką charakteryzowała się grupa usług edukacyjnych (114,9%), najmniejszą – usługi socjalno-bytowe (88,5%).

9. Rolnictwo

a/ Ogólna wartość produkcji rolnej wyniosła 15.198,9 mln TJS (dynamika 106,8%), w tym: produkcji roślinnej – 11.146,3 mln TJS (108,3%), zwierzęcej – 4.052,6 mln TJS (103,1%).

b/ We wszystkich kategoriach gospodarstw rolnych wyprodukowano: 1.217.513 ton zbóż (104,1%), 708.692 tony ziemniaków (105,8%), 1.336.125 ton warzyw (108,2%), 492.833 tony roślin basztanowych (100,4%), 149.303 tony winogron (106,1%), 149.626 ton bawełny (104,1%) i 269.135 ton owoców (133,8%).

c/ Według stanu na 1.10.2016 r. pogłowie bydła rogatego wynosiło 2.220 tys. szt. (dynamika 103%), owiec i kóz – 5.457,8 tys. szt. (104,6%), drobiu – 4.927,8 tys. szt. (96%), koni – 80 tys. szt. (101,5%). Wyprodukowano 122.731 ton mięsa (104,6%), 577.853 tony mleka (102,5%), 220 mln szt. jaj (86,4%), 5.887 ton wełny (105,3%), 3.300,2 tony miodu (101,4%), 736,9 tony ryb (106,2%) i 868,6 tony jedwabników (104,2%).

10. Handel zagraniczny

a/ Obroty handlu zagranicznego wyniosły na koniec września 2016 r. 2.895,4 mln USD (92,1%), w tym: eksport – 672,7 mln USD (100,5%), a import – 2.222,7 mln USD (89,8%), z czego: obroty handlowe z krajami WNP – 1.408,6 mln USD (92,2%), z tego eksport – 213,6 mln USD (120,7%), a import – 1.195,2 mln USD (88,5%); z pozostałymi krajami – 1.486,6 mln USD (91,9%), z czego eksport – 495,1 mln USD (93,2%), a import – 1.027,5 mln USD (91,3%). Deficyt bilansu handlowego wyniósł (-) 1.550 mln USD, w tym: z krajami WNP (-) 981,6 mln USD, a z pozostałymi krajami (-) 568,4 mln USD. Udział krajów WNP w ogóle obrotów handlowych Tadżykistanu wyniósł 48,7%.

Dominującymi towarami w tadżykistańskim eksporcie były: przyrządy i urządzenia optyczne, medyczne, pomiarowe, zegary i inne (16,3-krotny wzrost czyli o 15,5 mln USD), środki transportu (4,9-krotny wzrost czyli o 24,8mln USD), produkty mineralne (dynamika 139,5% - wzrost o 63,3

mln USD), gotowe produkty spożywcze (185,2% - wzrost o 1,3 mln USD); a w imporcie: maszyny i urządzenia (dynamika 106,7% - wzrost o 24 mln USD), metale nieszlachetne (132,5% - wzrost o 12,2 mln USD), szlachetne i półszlachetne kamienie i metale (27,3-krotny wzrost czyli o 38,4 mln USD), wyroby z kamienia, gipsu i cementu (66,3% czyli wzrost o 11,9 mln USD), przyrządy i urządzenia optyczne, medyczne, pomiarowe, zegary i inne (144,6% czyli o 8,2 mln USD), papier, karton i wyroby z nich (128,1% czyli wzrost o 8 mln USD), produkty pochodzenia chemicznego (103% czyli o 7,7 mln USD), materiały polimerowe (109% czyli o 5,3 mln USD), obuwie i nakrycia głowy (162,5% czyli o 4,8 mln USD), tłuszcze (101,6% - wzrost o 1 mln USD). W omawianym okresie zmniejszył się eksport: szlachetnych i półszlachetnych kamieni i metali (dynamika 53,7% - spadek o 85,1 mln USD), materiałów tekstylnych (90% - spadek o 10,3 mln USD), produktów pochodzenia roślinnego (81,5% - spadek o 5,2 mln USD), maszyn i urządzeń (75,1% - spadek o 3,2 mln USD), metali nieszlachetnych (99,3% czyli o 1,2 mln USD); w imporcie zaś największy spadek odnotowano w: produktach mineralnych (78,9% czyli o 92,2 mln USD), produkty pochodzenia roślinnego (76,9% czyli o 62,5 mln USD), drewnie i wyrobach drewnianych (62,1% czyli o 58,8 mln USD), gotowych produktach spożywczych (70,7% - spadek o 54,6 mln USD), szlachetnych i półszlachetnych kamieniach i metalach (7,3% - o 36,9 mln USD), w środkach transportu (82,1% czyli o 29,2 mln USD) oraz w produktach pochodzenia zwierzęcego (dynamika 66% - spadek o 17,7 mln USD).

Najważniejszymi partnerami handlowymi Tadżykistanu w eksporcie były: Turcja – 20,9%, Kazachstan – 20,2%, Szwajcaria – 14,7%, Afganistan – 9,3%, Rosja – 6,8%, Chiny – 5,4%, Tajwan – 5%, Pakistan – 3,4%, Uzbekistan – 3,3%, Iran – 2,8%, Zjednoczone Emiraty Arabskie – 2,3%, Włochy i Holandia – po 1,3%, Kirgistan – 1,1%, zaś w imporcie: Rosja – 32,3%, Chiny – 29,8%, Kazachstan – 14,5%, Turcja – 3,7%, Turkmenistan – 3,3%, Iran – 2,5%, Niemcy – 1,6%, Uzbekistan – 1,2%, Pakistan – 1%, Indie, Ukraina i USA – po 0,8%, Białoruś i Kirgistan – po 0,6%, Włochy, Francja i Azerbejdżan – po 0,5%.

b/ Wg polskich danych statystycznych, obroty handlowe między obu krajami wynosiły 6.613,2 tys. USD (dynamika 75%), z tego polski eksport do Tadżykistanu – 6.428,4 tys. USD (80%), import – 184,8 tys. USD (23%). Główne pozycje polskiego eksportu to wyroby różne (prawie 20%), gotowe artykuły spożywcze, napoje, ocet, tytoń (17,9%), produkty przemysłu chemicznego i pokrewnych (17,6%), urządzenia mechaniczne i elektryczne, do rejestracji i odbioru dźwięku (prawie 12%), wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych (prawie 9%), produkty mineralne (5,9%). W imporcie dominowały: materiały i wyroby włókiennicze (43%), wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych (31,4%) i tłuszcze, oleje pochodzenia zwierzęcego i roślinnego oraz ich rozkładu (17%).

11. Pomoc zagraniczna

W okresie styczeń – wrzesień 2016 r. 52 kraje udzieliły Tadżykistanowi pomocy humanitarnej w wysokości 33.870,6 tys. USD, z których 23,6% przypada na Chiny, 16,5% – na Rosję, 8,8% – na Indie, 8,2% – na Serbię, 5% – na Belgię, 4,7% – na Szwajcarię, 4,3% – na Turcję, 4% – na USA i Pakistan, 3,4% – na Kazachstan, 2,9% – na Niemcy, 2,7% – na Danię, 2% – na Koreę, 1,3% – na Holandię, po 1,1% – na Azerbejdżan i Francję, 1% – na Tajlandię, 0,8% – na Iran.

12. Kursy walut

Średni kurs USD za styczeń 2016 r. wynosił 7,4567 TJS, a za wrzesień 2016 r. – 7,8222 TJS, kurs EUR wynosił odpowiednio 8,0973 TJS i 8,7341 TJS.

III. Informacje bieżące

- Dodatkowe ulgi dla spółek akcyjnych z udziałem kapitału zagranicznego.

Zgodnie Ustawą ZRU-411 z dn. 23.09.2016 roku, spółki akcyjne z udziałem kapitału zagranicznego nie mniejszym niż 15% (oraz inne osoby prawne z udziałem kapitału zagranicznego nie mniejszym niż 33%) będą zwolnione na określony okres czasu z obowiązku opłaty podatku dochodowego, podatku majątkowego, podatku na zagospodarowywanie i rozwój infrastruktury socjalnej, tzw. wspólnej płatności podatkowej i obowiązkowych odliczeń na rzecz Republikańskiego Funduszu Drogowego. Okres trwania ulg będzie określany przez Radę Ministrów RU, w zależności od kategorii i rodzaju działalności spółki.

Ponadto, spółki akcyjne z udziałem kapitału zagranicznego zwolnione będą z opłat skarbowych w sądach, w tym w sądach gospodarczych, w sprawach związanych z naruszeniem ich praw i interesów.

Ustawa stanowi także, iż udział kapitału zagranicznego w spółkach akcyjnych z udziałem takiego kapitału musi wynosić nie mniej niż 15%, za wyjątkiem przypadków określanych każdorazowo dekretemi prezydenta i rządu RU.

Tekst dokumentu dostępny jest na stronie http://www.norma.uz/sobraniya_zakonodatelstva/sobranie_zakonodatelstva_n_39_ot_03_10_2016.

[//www.norma.uz/sobraniya_zakonodatelstva/sobranie_zakonodatelstva_n_39_ot_03_10_2016](http://www.norma.uz/sobraniya_zakonodatelstva/sobranie_zakonodatelstva_n_39_ot_03_10_2016).

- Liberalizacja przepisów gospodarczych w Uzbekistanie.

5 października br. p.o. prezydenta Republiki Uzbekistanu, premier Sz. Mirzijojev podpisał rozporządzenie nr UP-4848 „W sprawie dodatkowych środków w celu zapewnienia przyspieszonego rozwoju działalności przedsiębiorczej, wszechstronnej ochrony własności prywatnej i poprawy jakości klimatu działalności gospodarczej”.

Dokument ma na celu określenie priorytetów polityki Państwa w dziedzinie przedsiębiorczości, takich jak:

- zapewnienie większej swobody działalności gospodarczej,
- radykalne zmniejszenie liczby kontroli i ingerencji organów państwowych w działalność prywatnych podmiotów gospodarczych,
- profilaktyka i zapobieganie przestępczości w sferze gospodarczej.

Instytucje państwowe zostały zobowiązane do

a) wzmocnienia bazy prawnej działalności gospodarczej, w tym do:

- dopracowania i uchwalenia ważnych z punktu widzenia działalności gospodarczej aktów prawnych: ustawy „O przeciwdziałaniu korupcji”, ustawy „O procedurach administracyjnych”, ustawy „O partnerstwie państwowo-prywatnym”, ustawy „O zamówieniach państwowych” itd.,
- powołania w Uzbekistanie instytucji Rzecznika ochrony praw i interesów prawnych podmiotów gospodarczych,

- liberalizacji prawa karnego odnoszącego się do działalności gospodarczej,
- przeprowadzenia inwentaryzacji wszelkich obowiązujących wymogów technicznych (sanitarnych, ekologicznych, urbanistycznych itd.) pod względem ich zgodności z obowiązującymi współcześnie standardami rynkowymi,

b) stopniowego przekazania sądom funkcji egzekwowania od podmiotów gospodarczych kar administracyjnych,

c) **opracowania i wniesienia propozycji liberalizacji obrotu walutą**, stymulacji wzrostu eksportu, zwiększenia efektywności działalności bankowej.

Zgodnie z dokumentem od dnia 1 stycznia 2017 roku obowiązywać będą:

- bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie wszczynania kontroli działalności gospodarczej podmiotów gospodarczych,
- zwolnienia podmiotów gospodarczych z odpowiedzialności cywilnej i karnej w przypadku popełnienia przez nie wykroczenia nieumyślnie i po raz pierwszy, które to wykroczenie zostało wyeliminowane w terminie zgodnym z obowiązującymi przepisami oraz wpłacone zostało odpowiednie odszkodowanie,

- zakaz stosowania wobec podmiotów gospodarczych odpowiedzialności karnej w postaci pozbawienia prawa do prowadzenia działalności gospodarczej,
- stosowanie wobec podmiotów gospodarczych z udziałem inwestycji zagranicznych w ciągu pięciu lat od momentu rejestracji stawek podatkowych i innych obowiązkowych płatności, obowiązujących w dniu ich rejestracji.

Tekst dokumentu dostępny jest w załączniku – na stronie www.norma.uz.

- Prognozy ADB dla Uzbekistanu.

Wg informacji portalu www.ru.sputniknews-uz.com z dnia 28 września br., Azjatycki Bank Rozwoju (ADB) utrzymał prognozę wzrostu PKB Uzbekistanu w 2016 roku na poziomie 6,9%. Według zaktualizowanego raportu wzrostu PKB Uzbekistanu w 2017 r. wyniesie 7,3%. Prognozowane stopy inflacji w 2016 i 2017 roku pozostały bez zmian – odpowiednio 10% i 11%. Według ekspertów ADB gospodarka Uzbekistanu w latach 2016-2017 nadal będzie zależeć od rozwoju sytuacji na rynkach jej głównych partnerów handlowych, w szczególności Rosji, Chin i Kazachstanu, a także od spadku cen niektórych wyrobów eksportowych, w tym gazu ziemnego, złota, miedzi i bawełny. Ekspersi Banku są zdania, że inwestycje w przemysł, jak również stymulowanie popytu wewnętrznego poprzez wzrostu wynagrodzeń, rent i innych świadczeń będą głównymi źródłami wzrostu gospodarki Uzbekistanu w najbliższych latach.

- Targi uniwersalne w Tadżykistanie.

Jak poinformował tadżykiński portal internetowy www.khovar.tj Izba handlowo-Przemysłowa Tadżykistanu jest zainteresowana organizacją misji gospodarczej państw UE do Tadżykistanu podczas zaplanowanej na 25-27 listopada br. Międzynarodowej Wystawy Uniwersalnej w Duszanbe. Według Szarifa Saïda – prezesa tadżykińskiej Izby, współpraca z krajami Unii Europejskiej jest jednym z priorytetów polityki zagranicznej Tadżykistanu. Na chwilę obecną WPHI nie planuje udziału w ww. targach.

- Eksport owoców rolnych z Doliny Fergańskiej przez przełęcz Kamczik.

Jak informuje na swojej stronie spółka Uzagroexport (odpowiadająca za eksport uzbeckich owoców i warzyw na rynki zagraniczne), w związku z remontem odcinka drogi M-39 Gulistan-Buka-Angren-Kokand, biegnącego przez przełęcz Kamczik, przewozy drogowe wykonywane przez przewoźników zagranicznych są na ww. odcinku ograniczone. Jednocześnie, odcinek o którym mowa, nie został uwzględniony w wykazie tras przeznaczonych do tranzytu przez Uzbekistan pojazdów kołowych należących do zagranicznych przewoźników (PKM-323 z dn. 9.12.2011 r.), a także nie mogą się po nim poruszać pojazdy starsze niż piętnastoletnie (PKM-204 z dn. 10.07.2012 r.). W związku z powyższym, w celu zabezpieczenia przewozu ładunków owocowo-warzywnych do/z Doliny Fergańskiej, Agencja Transportu Drogowego i Rzecznego RU proponuje jako alternatywę wykorzystanie przewoźników krajowych i „Centrum Logistycznego Angren” S.A. Przewozy miałyby się odbywać na zasadach rynkowych, bez przeładunku towarów, poprzez wymianę na ww. odcinku ciągnika należącego do zagranicznego przewoźnika drogowego na ciągnik przewoźnika uzbeckiego.

- Obroty handlu zagranicznego Tadżykistanu w okresie I-VIII br.

Zgodnie z informacją portalu www.news.tj z dnia 16 września br. obroty handlu zagranicznego Tadżykistanu za 8 miesięcy 2016 roku wyniosły ponad 2,5 mld USD, czyli o 7,6% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Obroty handlu zagranicznego RT z krajami Europy wyniosły 195 mln. USD (spadek o 50,3%), z krajami Azji - ponad 1 mld USD (wzrost o 10%), a obroty z krajami WNP - 1,2 mld USD (spadek o 7,6%). Najważniejszymi partnerami handlowymi Tadżykistanu są Rosja (660 mln USD) i Chiny (620 mln USD).

- Wykorzystanie gazu skroplonego w Tadżykistanie.

Zgodnie z informacją portalu www.news.tj od początku br. cena gazu skroplonego na stacjach benzynowych w Tadżykistanie wzrosła o około 30%. Cena 1 litra gazu skroplonego w Duszanbe

wynosi obecnie 3,6 TJS (0,52 USD). Według Ministerstwa Energetyki i Zasobów Wodnych Tadżykistanu, w ciągu 8 miesięcy br. Tadżykistan zaimportował ponad 221,1 tys. ton gazu skroplonego, z czego 70% z Kazachstanu. Jednocześnie, według danych Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego i Handlu RT, ponad 60% pojazdów w Tadżykistanie wykorzystuje gaz LNG.

- Zmiany w zasadach prowadzenia handlu elektronicznego w Uzbekistanie.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów RU nr 299 z dn. 15.09.2016 r. pn. „O wprowadzeniu zmian i uzupełnień do niektórych rozporządzeń rządu RU w związku z porządkowaniem prowadzenia wybranych form handlu” osoby fizyczne i prawne mają prawo prowadzenia detalicznej działalności handlowej w formie elektronicznej poza stacjonarnymi punktami sprzedaży i bez wykorzystania urządzeń kasowych i pomiarowych w zakresie ustanowionym przez prawo. Podmiot prowadzący handel hurtowy w formie elektronicznej nie będzie musiał dołączać do umowy kupna-sprzedaży zaświadczenia z urzędu podatkowego właściwego dla kupującego/zamawiającego prowadzącego handel detaliczny o zarejestrowaniu przez niego stacjonarnego punktu sprzedaży i kasy fiskalnej. Szczegóły dostępne są na stronie www.norma.uz.

- Kolejna wolna strefa ekonomiczna w Uzbekistanie.

Jak 6 października br. poinformował portal www.uzdaily.uz w rejonie Urgutskim obwodu Samarkandzkiego ma powstać kolejna w Uzbekistanie wolna strefa ekonomiczna. Obecnie w rejonie funkcjonuje 40 przedsiębiorstw przemysłowych, w tym 19 typu joint venture, produkujących dywany i wykładziny dywanowe, włókna syntetyczne, kuchnie elektryczne i gazowe, naczynia jednorazowego użytku, kleje polimerowe itd. W 2015 roku wyprodukowały one towarów na kwotę 157,5 mld UZS i wyeksportowały - na kwotę 10 mln USD. Przewiduje się, że w 2017 roku w rejonie zostanie zrealizowanych 78 projektów przemysłowych.

- Liberalizacja przepisów gospodarczych w Uzbekistanie.

5 października br. p.o. prezydenta Republiki Uzbekistanu, premier Sz. Mirzijojev podpisał rozporządzenie nr UP-4848 „W sprawie dodatkowych środków w celu zapewnienia przyspieszonego rozwoju działalności przedsiębiorczej, wszechstronnej ochrony własności prywatnej i poprawy jakości klimatu działalności gospodarczej”.

Dokument ma na celu określenie priorytetów polityki Państwa w dziedzinie przedsiębiorczości, takich jak:

- zapewnienie większej swobody działalności gospodarczej,
- radykalne zmniejszenie liczby kontroli i ingerencji organów państwowych w działalność prywatnych podmiotów gospodarczych,
- profilaktyka i zapobieganie przestępczości w sferze gospodarczej.

Instytucje państwowe zostały zobowiązane do

a) wzmocnienia bazy prawnej działalności gospodarczej, w tym do:

- dopracowania i uchwalenia ważnych z punktu widzenia działalności gospodarczej aktów prawnych: ustawy „O przeciwdziałaniu korupcji”, ustawy „O procedurach administracyjnych”, ustawy „O partnerstwie państwowo-prywatnym”, ustawy „O zamówieniach państwowych” itd.,
- powołania w Uzbekistanie instytucji Rzecznika ochrony praw i interesów prawnych podmiotów gospodarczych,

- liberalizacji prawa karnego odnoszącego się do działalności gospodarczej,

- przeprowadzenia inwentaryzacji wszelkich obowiązujących wymogów technicznych (sanitarnych, ekologicznych, urbanistycznych itd.) pod względem ich zgodności z obowiązującymi współcześnie standardami rynkowymi,

b) stopniowego przekazania sądom funkcji egzekwowania od podmiotów gospodarczych kar administracyjnych,

c) opracowania i wniesienia propozycji liberalizacji obrotu walutą, stymulacji wzrostu eksportu, zwiększenia efektywności działalności bankowej.

Zgodnie z dokumentem od dnia 1 stycznia 2017 roku obowiązywać będą:

- bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie wszczynania kontroli działalności gospodarczej podmiotów gospodarczych,
- zwolnienia podmiotów gospodarczych z odpowiedzialności cywilnej i karnej w przypadku popełnienia przez nie wykroczenia nieumyślnie i po raz pierwszy, które to wykroczenie zostało wyeliminowane w terminie zgodnym z obowiązującymi przepisami oraz wpłacone zostało odpowiednie odszkodowanie,
- zakaz stosowania wobec podmiotów gospodarczych odpowiedzialności karnej w postaci pozbawienia prawa do prowadzenia działalności gospodarczej,
- stosowanie wobec podmiotów gospodarczych z udziałem inwestycji zagranicznych w ciągu pięciu lat od momentu rejestracji stawek podatkowych i innych obowiązkowych płatności, obowiązujących w dniu ich rejestracji.

Tekst dokumentu dostępny jest w załączniku – na stronie www.norma.uz.

- Rozszerzenie wykazu projektów wchodzących do Programu lokalizacji.

Jak 3 października br. poinformował portal www.norma.uz, Uchwałą Rady Ministrów RU nr 334 z dnia 30.09.2016 r. skorygowany został Program lokalizacji produkcji gotowych produktów, komponentów i materiałów (PP-2298 z dnia 11.02.2015 r.). Obecnie znalazło się w nim dodatkowo 18 nowych projektów lokalizacyjnych, dotyczących produkcji w Uzbekistanie m.in. takich wyrobów jak:

- urządzenia i elektryczne przyrządy chłodnicze,
- części zamienne do urządzeń AGD ze szkła,
- pogłębiarki elektryczne,
- okładziny,
- chłodnice powietrza i chłodnice oleju,
- dyski do urządzeń do oczyszczania bawełny,
- elektryczne maszynki do mięsa i przewody zbrojone,
- syntetyczne środki czyszczące,
- kabiny prysznicowe,
- alkilobenzen (LABS),
- węże (rękawy) metalowe,
- topikowe bezpieczniki niskiego napięcia,
- segregatory,
- ceownik zakrzywione do konstrukcji stalowych,
- przewody do stosowania w urządzeniach AGD.

Przedsiębiorstwa włączone do programu będą zwolnione przez okres 3 lat z opłat celnych przy wwozie sprzętu technologicznego i części zamiennych, z podatku dochodowego, łącznej płatności podatkowej (dla podmiotów stosujących uproszczony system opodatkowania) oraz z podatku od nieruchomości w zakresie dotyczącym realizacji projektu lokalizacji.

Można przypuszczać, że po rozpoczęciu produkcji ww. wyrobów w Uzbekistanie wzrosną cła i akcyza na import analogicznych towarów z zagranicy.

Szczegóły dotyczące programu lokalizacji dostępne są na stronie:

www.static.norma.uz/documents/2016/N_39/rus/%D0%BF%D0%BA%D0%BC%20334.rtf.

- Planowany rozwój bazy surowcowej, przetwórstwa owocowo-warzywnego i produkcji artykułów spożywczych w obwodzie Taszkenckim.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów RU nr 291 z dnia 09.09.2016 r. w latach 2016-2018 w obwodzie Taszkenckim zostanie zrealizowanych 2.375 projektów inwestycyjnych, mających na celu dalszy rozwój bazy surowcowej dla przemysłu spożywczego, przetwórstwa owocowo-warzywnego i produkcji artykułów żywnościowych. Łączny koszt realizacji projektów wyniesie 318 mln USD, z czego 136,6 mln USD stanowią środki własne przedsiębiorców, a 181,3 mln USD - kredyty banków komercyjnych. Najważniejsze z projektów to: wprowadzanie nowoczesnych małych technologii rolniczych (382 projekty na kwotę 17 mln USD), uprawa warzyw (374 projekty - 6,09 mln USD), ogrodnictwo (428 projektów - 29,9 mln USD), uprawa winorośli (235 projektów -

7,01 mln USD), hodowla zwierząt (406 projektów - 55,53 mln USD), drobiarstwo (108 projektów - 35,3 mln USD), rybołówstwo (149 projektów - 5,24 mln USD), pszczelarstwo (129 projektów - 1,09 mln USD), uprawa roślin leczniczych (21 projektów - 0,34 mln USD), budowa chłodni (66 projektów - 52,82 mln USD), budowa szklarni (67 projektów - 105,59 mln USD), budowa rzeźni (2 projekty - 0,36 mln USD), nawadnianie i melioracja (8 projektów - 1,65 mln USD). Szczegóły dostępne są na stronie: <http://www.lex.uz/Pages/GetPDF.aspx?file=3027507.pdf>.

- Nowy program USAID w sektorze owocowo-warzywnym Uzbekistanu.

Wg informacji portalu www.podrobno.uz z dnia 16 września br., Ambasada USA w Uzbekistanie ogłosiła rozpoczęcie nowego 5-letniego projektu USAID pn. „Łańcuch wartości w rolnictwie” o wartości 14 mln USD. Projekt obejmie 33 obszary w 12 obwodach Uzbekistanu i będzie miał na celu podniesienie jakości produktów rolnych, poprawę warunków przechowywania i przetwarzania płodów, tworzenie powiązań rynkowych w kraju i za granicą, oraz powiązań pomiędzy instytucjami edukacyjnymi i sektorem prywatnym.

- Informacja nt. ofert inwestycyjnych uzbeckańskich podmiotów gospodarczych.

W ramach realizowanego w Uzbekistanie programu prywatyzacji spółek akcyjnych należących do skarbu państwa, w ciągu ostatnich dni do WPHI wpłynęły oferty inwestycyjne następujących uzbeckańskich podmiotów gospodarczych:

- „Shahrisabz Vino-Aroq” – przemysł spirytusowy,
- „Samarkandzki Kombinat Produkcji Win” – przemysł spirytusowy.

Ponadto Wydział otrzymał wykaz prywatyzowanych spółek, należących do Narodowego Banku Uzbekistanu i zarządzanych przez „NBU Investment”:

- „Horazm Gilamlari” – przemysł lekki,
- „Kinder Fruits” – przemysł spożywczy,
- „Horazm Palace” – hotelarstwo.

Szczegółowe informacje nt. prywatyzowanych przedsiębiorstw zainteresowani przedsiębiorcy mogą uzyskać telefonicznie lub e-mailowo w Wydziale.

- Zwiększenie wymagań wobec inwestorów zagranicznych.

Zgodnie z informacją portalu www.review.uz z dnia 10 października br., Rząd Uzbekistanu zamierza zwiększyć wymagania wobec inwestorów zagranicznych. Jak informuje portal, zgodnie z dekretem prezydenta Republiki Uzbekistanu nr PP-2624 z dnia 04.10.2016 r. wprowadzone zostały poprawki do uchwały Rady Ministrów RU nr 180 z dnia 02.09.2005 r. „O zasadach zawierania i realizacji umów inwestycyjnych”, zgodnie z którymi umowa inwestycyjna z inwestorem zagranicznym winna zawierać również zobowiązanie inwestora na dostawy wyłącznie nowoczesnego sprzętu i technologii, odpowiadających międzynarodowym standardom i współczesnym wymogom w zakresie efektywności energetycznej i ochrony środowiska. Tekst ww. uchwały dostępny jest na stronie www.norma.uz.

- Uzbekistan na 87 miejscu w rankingu Doing Business-2017.

W najnowszym rankingu Banku Światowego „Doing Business – 2017”, Uzbekistan obniżył swoją pozycję o 5 punktów zajmując 87 miejsce wśród 190 notowanych krajów. Jednocześnie RU znalazł się wśród pierwszych stu krajów w takich kategoriach jak: rejestracja przedsiębiorstw (25 miejsce), gwarancje realizacji kontraktów (38), kredytowanie (44), ochrona inwestorów mniejszościowych (70), rejestracja własności (75) i podłączenie do sieci energetycznych (83).

- Zwolnienia celne importowe przy wwozie do Uzbekistanu nasion warzyw, roślin basztańskich i strączkowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów RU nr 798-F z dn. 24 października br. w Uzbekistanie zostały zwolnione z opłat celnych importowane do tego kraju przez gospodarstwa rolne, inne

podmioty i przedsiębiorców indywidualnych nasiona wysoko wydajnych i wcześniej dojrzewających gatunków warzyw, roślin basztanowych i strączkowych. Rozporządzenie ma na celu zapewnienie uzbeckistańskim gospodarstwom rolnym odpowiedniego materiału siewnego, w związku z prowadzoną w kraju optymalizacją rozmieszczenia kultur rolnych. W przypadku stwierdzenia wwozu nasion w innych celach stawki celne importowe wraz z należnymi odsetkami będą naliczane post factum

- Wznowienie połączeń lotniczych pomiędzy Uzbekistanem a Tadżykistanem.

30 listopada br. podpisany został Protokół o wznowieniu regularnych połączeń lotniczych między Uzbekistanem a Tadżykistanem (<http://khovar.tj/rus/2016/11/aviasoobshhenie-mezhdu-dushanbe-i-tashkentom-vozobnovyat-v-yanvare-2017-goda/>), które zostały przerwane w 1992 roku (początek wojny domowej w RT). Przewiduje się, że połączenia obsługiwane przez linie uzbeckistańskie i tadżykistańskie odbywać się będą dwa razy w tygodniu od stycznia 2017 r.

- Kredyt ABR dla sektora rolnego Uzbekistanu.

28 listopada 2016 r. Azjatycki Bank Rozwoju zatwierdził udzielenie Uzbekistanowi kredytu w wysokości 154 mln USD na rozwój produkcji i zbytu owoców i warzyw. W realizacji projektu uczestniczyć będzie osiem uzbeckistańskich banków komercyjnych: Asaka, Dawr-Bank, Hamkorbank, Ipak Juli, Ipoteka-Bank, NBU WED, Turonbank i UzPromStroyBank. Przewiduje się, że poza zwiększeniem dostępności finansowania, środki kredytu przeznaczone zostaną na pomoc farmerom i przedsiębiorcom w doskonaleniu planowania działalności, rozwój metod agrotechnicznych i innych działań podejmowanych w celu wejścia na nowe rynki (http://economics.uzreport.uz/news_r_146367.html).

- Wzrost wydobycia węgla w Tadżykistanie.

W ciągu 10 miesięcy br. w Tadżykistanie wydobyto ponad 1,200 mln ton węgla, czyli o 277 tys. ton więcej niż w analogicznym okresie 2015 r. (<http://www.sanoat.tj/content/istihrochi-angisht-ba-ziyoda-az-1-mln-200-khazor-tonna-rasonida-shud>).

- Szawkat Mirzijojev nowym prezydentem Uzbekistanu.

Jak poinformowały właśnie uzbeckistańskie media we wczorajszych wyborach prezydenckich w Uzbekistanie wzięło udział 17.951.667 osób, czyli 87,73% wyborców wniesionych na listy osób uprawnionych do głosowania (20.461.805). 88,61% głosów zebrał dotychczasowy premier, p.o. obowiązki prezydenta RU Szawkat Mirzijojev (Shavkat Mirziyoyev) (www.gazeta.uz).

- Eksport uzbeckistańskiego gazu do Chin.

Jak poinformował portal www.ca-news.org, wg danych chińskich służb celnych, w okresie styczeń – październik 2016 r. Chiny zaimportowały gazociągami 23,68 mln ton gazu ziemnego (wzrost o 17,7%), którego wartość wyniosła 6,44 mld USD (spadek o 22,3%). Najwięcej -18,32 mln ton gazu importowano z Turkmenistanu (wzrost o 11,2%; średnia cena 255 USD za 1 tonę). Import gazu z Uzbekistanu wyniósł 2,73 mln ton (2,4-krotny wzrost), uzbeckistańskie dochody z jego eksportu wzrosły o 61,9%, a cena jednej tony zmalała o 108 USD, do poziomu 220 USD.

- Zniesienie wiz do Uzbekistanu dla polskich turystów, którzy osiągnęli wiek 55 lat.

Zgodnie z dekretem prezydenta Republiki Uzbekistanu pn. „O środkach zapewniających przyspieszony rozwój sektora turystycznego Republiki Uzbekistanu” z dn. 2 grudnia 2016 r., opublikowanym na stronie www.mfa.uz/ru/press/library/2016/12/9625/, od 1 kwietnia 2017 r. zniesiony zostanie obowiązek uzyskiwania wiz do Uzbekistanu dla obywateli Australii, Austrii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Danii, Hiszpanii, Włoch, Luksemburga, Holandii, Republiki Korei, Singapuru, Finlandii, Szwajcarii i Japonii, wjeżdżających do tego kraju w celach turystycznych na okres nie dłuższy niż 30 dni. Ponadto, zniesiony zostanie obowiązek uzyskiwania wiz do Uzbekistanu dla obywateli Belgii, Indonezji, Chin (w składzie grup turystycznych), Malezji,

USA, Francji, Wietnamu, Izraela, Polski, Węgier, Portugalii i Czech, którzy osiągnęli 55 lat i przyjeżdżają do RU w celach turystycznych na okres nie dłuższy niż 30 dni.

Z dniem 1 kwietnia 2017 r. obywatele ww. krajów przy wjeździe do Uzbekistanu będą wносить tzw. opłatę wjazdową w wysokości 50 USD.

Jednocześnie, od dnia 1 stycznia 2017 roku opłata za hotele od obywateli innych państw będzie przyjmowana wyłącznie w walutach wymiennalnych, za wyjątkiem przypadków kiedy opłaty za hotel dokonuje za obywateli innych państw zapraszająca uzbekistańska instytucja państwowa lub budżetowa. Hotele i inne organizacje noclegowe przyjmujące opłaty w walucie od obywateli innych państw zostały zobowiązane dekretem do odsprzedaży Państwu 25% ww. wpływów w walucie.

Ponadto, odpowiednie służby uzbekistańskie zostały zobowiązane do organizacji do 1.04.2017 r. na lotniskach międzynarodowych w Taszkencie, Samarkandzie, Bucharze i Urgenczu „zielonych korytarzy” dla turystów zagranicznych, z uproszczonymi procedurami kontroli paszportowej, celnej, odbioru bagażu i usług transportowych.

Ten sam dokument przewiduje powołanie Państwowego Komitetu Rozwoju Turystyki Republiki Uzbekistanu (w miejsce likwidowanej spółki państwowej „Uzbekturizm”).

- Kandydat na stanowisko premiera Uzbekistanu.

12 grudnia br. Rada Polityczna Liberalno-Demokratycznej Partii Uzbekistanu poinformowała na swojej stronie internetowej www.uzlidep.uz, że kandydatem ww. partii na stanowisko premiera RU jest Abdulla Aripow (od września br. wicepremier RU). Zgodnie z Konstytucją Uzbekistanu, kandydata na stanowisko premiera wyznacza partia, mająca największą ilość miejsc w Izbie Ustawodawczej Olij Mazilisu (parlamentu) RU.

- Propozycje zmian uzbekistańskich przepisów walutowych.

W dniu 28.11.2016 r. na uzbekistańskim interaktywnym portalu usług państwowych (www.regulation.gov.uz/ru/documents/1086) opublikowany został projekt rozporządzenia p.o. prezydenta RU „O priorytetowych kierunkach polityki walutowej”. Ww. projekt przewiduje dyskusję nt. proponowanych zmian, a samo rozporządzenie zostanie najprawdopodobniej przyjęte w zmienionej formie. Do najważniejszych zmian, które miałyby zostać wprowadzone należy ustanawianie kursu waluty krajowej w stosunku do walut obcych wyłącznie na podstawie mechanizmów rynkowych, ułatwienia w konwertacji UZS na waluty wymiennalne, stopniowe zmniejszanie wielkości obowiązkowej odsprzedaży Państwu wpływów walutowych podmiotów gospodarczych z eksportu wybranych towarów i usług do jej całkowitego zniesienia itd.

Proponowane w dokumencie zmiany dotyczą:

- przejścia organów państwa z metody kontrolno-restrykcyjnej regulacji na metodę ochronno-stymulującą rynek w kwestiach realizacji prawa podmiotów do pełnego dysponowania własnymi aktywami oraz tworzenia sprzyjającego klimatu inwestycyjnego i środowiska biznesowego,
- stymulowania wzrostu potencjału eksportowego kraju, poprawy konkurencyjności krajowych producentów na rynku wewnętrznym i na rynkach zagranicznych,
- stworzenia jednakowych warunków dla wszystkich uczestników handlu zagranicznego dokonujących operacji walutowych, zakazu udzielania ulg i preferencji dla poszczególnych przedsiębiorstw lub sektorów gospodarki,
- ustanawiania kursu waluty krajowej w stosunku do walut obcych wyłącznie na podstawie mechanizmów rynkowych,
- niedopuszczalności stanowienia norm, niekorzystnie wpływających na stabilność waluty krajowej.

Przewiduje się, że:

- ceny towarów i usług na terytorium Uzbekistanu, a także minimalne wymogi w zakresie kapitału zakładowego spółek będą ustalane wyłącznie w walucie krajowej, niedopuszczalne będzie dokonywanie na terytorium Uzbekistanu płatności za towary i usługi w walutach obcych, za wyjątkiem płatności dokonywanych kartami płatniczymi (przy jednoczesnym wdrożeniu mechanizmu naliczania środków przelewanych za pomocą kart płatniczych w walutach obcych na konta przedsiębiorstw w UZS),

- cła, opłaty i inne obowiązkowe płatności na terytorium Uzbekistanu będą pobierane wyłącznie w walucie krajowej, z wyjątkiem ceł naliczanych na terenie wolnych obszarów celnych i magazynów wolnocłowych nierezydentów Uzbekistanu.

W celu zapewnienia pełnej realizacji praw osób prawnych i fizycznych w zakresie swobodnego dysponowania własnymi środkami, projekt zakłada, że:

- dopuszczalna będzie wypłata zysków, dywidend i innych przychodów w walucie obcej, w przypadku wpływów walutowych i posiadania środków w walucie przez osoby prawne, pod warunkiem na to zgody akcjonariuszy,
- dopuszczalne będą przelewy środków walutowych na terytorium Uzbekistanu pomiędzy osobami fizycznymi za pomocą przelewów bankowych, przekazów pocztowych lub systemów płatniczych,
- przedsiębiorcy indywidualni bez osobowości prawnej otrzymają prawo opłacania importu towarów i usług zgodnie z obowiązującymi przepisami ze swoich rachunków bankowych,
- eksporterzy i importerzy będą mogli wybierać formę płatności zawieranych z partnerami zagranicznymi kontraktów w ramach obowiązujących regulacji walutowych,
- dopuszczalny będzie bez ograniczeń wywóz waluty obcej poza granice kraju, do kwoty stanowiącej równowartość 10 tys. USD (wwożone/wywożone środki w wys. do 2 tys. USD nie będą podlegały obowiązkowej deklaracji w deklaracjach celnych),
- zniesiona zostanie praktyka wydawania przez banki komercyjne oraz Bank Centralny RU zezwoleń na wywóz gotówki w walutach obcych poza terytorium Uzbekistanu,
- nierezydenci Uzbekistanu (osoby prawne i fizyczne) będą mieli prawo do otwierania rachunków w bankach Uzbekistanu i swobodnego dysponowania środkami na nich i w sposób przewidziany przepisami prawa.

W celu stworzenia korzystnych warunków dla eksportu projekt zakłada, że:

- eksporterzy i importerzy mogą wybierać dowolną formę płatności dla realizacji zagranicznych kontraktów handlowych, którą przewidują obowiązujące przepisy walutowe,
- przychody eksporterów w walutach obcych, niezależnie od formy własności podmiotu, nie podlegają obowiązkowej odsprzedaży, z wyjątkiem eksportu towarów i usług, lista których jest corocznie zatwierdzona przez Radę Ministrów RU,
- zostaną zunifikowane maksymalne terminy wpływu dochodów w walucie obcej i dostarczenia towarów (usług) w operacjach importowo-eksportowych,
- przedsiębiorcom indywidualnym bez osobowości prawnej przyznane zostanie prawo nabywania walut obcych na wewnętrznym rynku walutowym na zasadach przewidzianych dla osób prawnych – rezydentów Uzbekistanu.

Planowane jest stopniowe zmniejszanie wielkości obowiązkowej odsprzedaży wpływów walutowych z eksportu wybranych towarów i usług do jej całkowitego zniesienia.

Ponadto przewiduje się stworzenie uproszczonej procedury zakupu i sprzedaży walut na krajowym rynku walutowym przez podmioty gospodarcze.

Planowane jest wprowadzenie nowoczesnych zasad i mechanizmów regulacji walutowych, zmniejszenie barier biurokratycznych w sektorze bankowym, zwalczanie i zapobieganie ingerencji organów państwowych w działalności banków komercyjnych, a także zwolnienie ich z obowiązków nie związanych z działalnością statutową; zgodnie z projektem kredyty walutowe byłyby udzielane na podstawie umów dwustronnych, banki komercyjne nie miałyby możliwości ograniczania praw klientów do dysponowania własnymi środkami walutowymi oraz straciłyby prawo wydawania licencji na prowadzenie operacji walutowych.

W oparciu o analizę proponowanych zmian, w pierwszej połowie 2017 r. planowane jest opracowanie projektu nowej redakcji ustawy „O uregulowaniach walutowych”, uwzględniającej takie aspekty jak:

- ustanowienie Rady Ministrów RU organem regulacji walutowych na równi z Bankiem Centralnym z jasnym określeniem uprawnień obu instytucji,
- realizację praw osób prawnych i fizycznych do dysponowania własnymi środkami walutowymi,
- zapewnienie stabilności UZS,
- kwestie przelewów środków walutowych poza Uzbekistan w celach inwestycyjnych, z uwzględnieniem interesów gospodarczych kraju.